

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

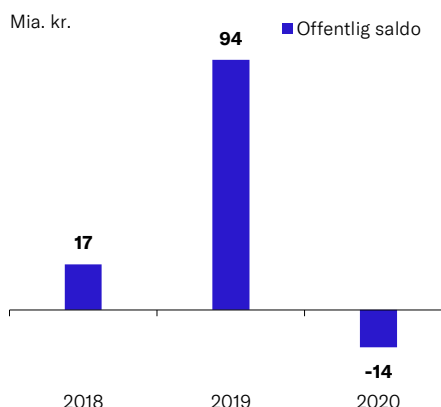
Offentligt underskud markant mindre end frygtet

Af: Cheføkonom Tore Stramer og seniorøkonom Kristian Skriver

I denne uge har vi fået tal, der viser, at det offentlige underskud i 2020 endte på 14 mia. kr. Det er væsentlig mindre end frygtet. I maj sidste år forventede Finansministeriet, at underskuddet ville blive på 160 mia. kr. Det lave underskud skal betragtes som i småtingsafdelingen. Det viser med al tydelighed, at dansk økonomi generelt er kommet flot igennem coronakrisen. Det er en rigtig god nyhed, der viser, at de offentlige finanser ikke har lidt varig skade som følge af coronakrisen. Coronakrisen har på ingen måde efterladt en regning, der skal betales i form af stigende skatter eller et lavere offentligt forbrug. Det hører dog med til historien, at udbetalingen af de indefrosne frosne feriepenge pyn-ter på resultatet, fordi det har givet staten en ekstraordinær skatteindtægt på 20 mia. kr. Det var skatteindtægter, som staten ellers havde udsigt til at få de kommende mange år.

De økonomiske vismænd, er i denne uge kommet med en ny prognose for dansk økonomi. Vismændene venter, at dansk økonomi vokser med 2,9 pct. i år og 4,3 pct. i 2022. Hvis prognosen holder, er der til næste år udsigt til den største vækst i dansk økonomi siden 1994. Optimismen er skruet et hak i vejret sammenlignet med Finansministeriets prognose fra i sidste uge, der ellers også var ganske optimistisk. Vismændene venter, at efterspørgslen særligt vil være drevet af stigende forbrug, der er understøttet af stor opsparring grundet coronapandemiens første år. Beskæftigelsen ventes at vokse med knap 80.000 personer fra 2020 til 2022, hvilket vil bringe ledigheden ned på det lave niveau, vi så før pandemiens udbrud. Beskæftigelsen ventes tilmed at overstige det strukturelle niveau i 2022 (med knap 1 pct.). Derfor er der udsigt til, at det bliver vanskeligere at rekruttere de nødvendige hænder, når genopretningen for alvor kommer til at tage fat.

Nøgletal	Side
Optimistisk prognose fra vismændene	2
OECD opjusterer deres prognose	3
Dansk økonomi klarede sig bedre end ventet i 1. kvartal	4
Ledighedsstigning i april - falsk alarm	5
Offentligt underskud markant mindre end frygtet	6
Feriepenge for 36 mia. kr. er bestilt	7
Danskerne har 1.051 mia. kr. stående i banken	8
Aktieudbyttebetalingerne sætter ny rekord trods coronakrisen	9

Optimistisk prognose fra vismændene

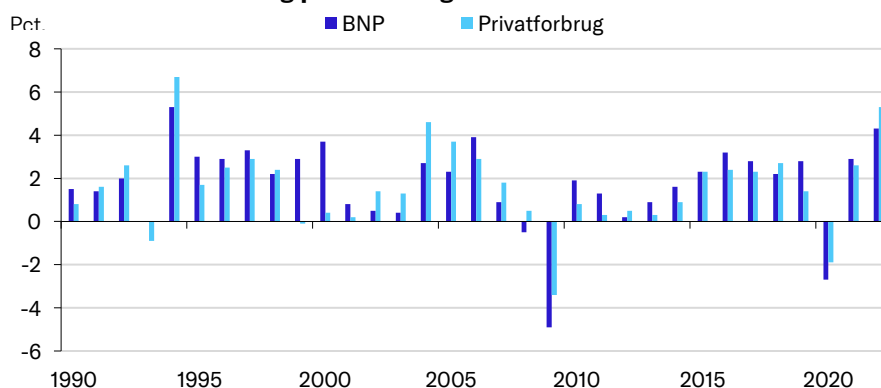
I denne uge er Det Økonomiske Råd, der også ofte kaldes for de økonomiske vismænd, kommet med en ny prognose for dansk økonomi. Vismændene venter, at dansk økonomi vokser med 2,9 pct. i år og 4,3 pct. i 2022. Hvis prognosen holder, er der til næste år udsigt til den største vækst i dansk økonomi siden 1994. Optimismen er skruet et hak i vejret sammenlignet med Finansministeriets prognose fra i sidste uge, der ellers også var ganske optimistisk. Prognosen understreger, at denne krise i de økonomiske historiebøger kommer til at stå som en meget voldsom, men også en meget kort økonomisk krise.

Vismændene venter, at efterspørgslen særligt vil være drevet af stigende forbrug, der er understøttet af stor opsparring af coronapandemiens første år. Beskæftigelsen ventes at vokse med knap 80.000 personer fra 2020 til 2022, hvilket vil bringe ledigheden ned på det lave niveau, vi så før pandemiens udbrud. Beskæftigelsen ventes tilmed at overstige det strukturelle niveau i 2022 (med knap 1 pct.). Derfor er der udsigt til, at det bliver vanskeligere at rekruttere de nødvendige hænder, når genopretningen for alvor kommer til at tage fat.

Prognosen er baseret på at smitten forbliver under kontrol

Vismændene lægger til grund, at smitten i Danmark forbliver under kontrol, og at der opnås flokimmunitet i Danmark og størstedelen af de økonomisk udviklede lande i 2021. Det indebærer, at de fleste tilbageværende restriktioner kan afvikles hen over sommeren, så restriktionerne herefter ikke har nævneværdig økonomisk betydning. Der er reel risiko for, at smittebilledet forværres i Danmark og resten af verdenen. Blandt andet ved en langsom og ufuldstændig vaccineudrulning i den økonomisk mindre udviklede del af verden, der udgør en stor trussel for verdens sundhedstilstand og verdensøkonomien. Vismændene fremlægger derfor et alternativt forløb, hvor der er væsentlig mere ugunstige forudsætninger grundet smitte. I dette forløb vil beskæftigelsen være om 60.000 personer lavere i 2022 end hovedscenariet, mens væksten vil være 2,1 pct. i år og 3 pct. til næste år (mod hhv. 2,9 pct. og 4,3 pct. i hovedscenariet uden forværret smittebillede).

Realvækst i dansk BNP og privatforbrug

Note: Vækstraterne for 2021 og 2022 er prognose fra De Økonomiske Råd

Kilde: Danmarks Statistik og De Økonomiske Råd, forår 2022

OECD opjusterer deres prognose – udsigt til højeste globale vækst siden 1973

OECD har mandag offentliggjort en ny dugfrisk prognose for verdensøkonomien. Det er en rigtig positiv forårsprognose, hvor OECD nu forventer en vækst i den globale økonomi på 5,8 pct. i 2021. Det er en tydelig opjustering i forhold til deres seneste prognose fra marts, hvor OECD forventede en global vækst på 5,6 pct. Dertil har OECD også opjusteret deres globale vækstskøn for 2022 til nu 4,4 pct.

Det er bestemt ikke hverdagskost med vækstrater i verdensøkonomien på næsten 6 pct. Vi skal helt tilbage til 1973, hvor verdensøkonomien voksede med 6,5 pct. for at finde en højere vækstrate i verdensøkonomien. Det er naturligvis meget opløftende og viser, at verdensøkonomien forventes at træde ud af coronakrisen med ganske solide skridt over de kommende år.

OECD begrundet opjusteringen af vækstudsigterne med, at bl.a. USA har skruet kraftigt op for den finanspolitiske stimuli. Konkret har præsident Biden nu fået flertal for sin stimuli-plan til op imod 2.000 mia. USD. Dertil har udrulningen af vaccinerne forbedret vækstudsigterne mærkbart.

Det er bestemt en optimisme, vi deler. Som tingene ser ud nu, er der udsigt til en stærk genopretning af den globale økonomi i resten af 2021 og ind i 2022. Det er naturligvis rigtig glædeligt for en lille åben økonomi som den danske, der er ekstremt afhængig af den økonomiske udvikling på vores eksportmarkeder. Herhjemme er omkring 825.000 arbejdspladser direkte eller indirekte afhængige af eksporten.

En blomstrende prognose med torne

OECD's blomstrende prognose kommer dog desværre ikke uden torne. For det første er det desværre tydeligt, at Europa kommer noget langsommere ud af coronakrisen sammenlignet med særligt USA og Kina. USA forventes allerede at have indhentet produktionsstabt fra coronakrisen i år, mens det i en række andre større europæiske lande vil tage op imod tre år at indhente det tabte fra coronakrisen.

Det skyldes desværre, at vaccineudrulningen i Europa har halset bagefter, og at der været udbredte restriktioner i starten af året.

For det andet gør OECD det også klart, at prognosen er forbundet med høj usikkerhed. Vi er som sagt vidne til et kapløb mellem vaccinerne og udviklingen i virus. Hvis der opstår nye mutationer, eller der opstår uforudsete udfordringer med vaccineudrulningen, så vil det hæmme vækstforløbet i den globale økonomi mærkbart.

Dansk økonomi klarede sig bedre end ventet i 1. kvartal

Mandag offentliggjorde Danmarks Statistik tal, der viser, at BNP-væksten i første kvartal foreløbigt er opjusteret fra -1,5 pct. til -1,3 pct. Dermed er det økonomiske tilbageslag i forbindelse med vinterens nedlukning blevet nedjusteret en smule. Det vidner om, at dansk økonomi generelt er kommet relativt skånsomt igennem vinterens anden store nedlukning. Til sammenligning faldt BNP med hele 6,7 pct. under den første smittebølge i andet kvartal 2020.

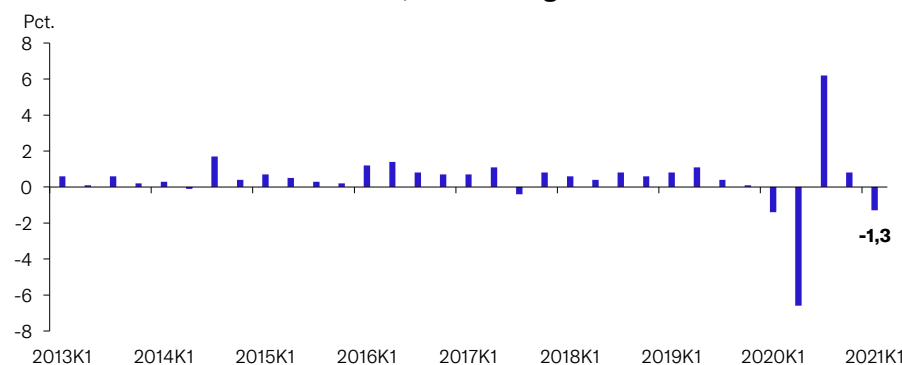
Mandagens positive BNP-tal viser, at virksomhederne generelt har været langt bedre forberedt på at håndtere de praktiske udfordringer, som en stigende smitte og nye restriktionerne førte med sig. Selv om privatforbruget faldt med 4,9 pct. i første kvartal, så har et øget salg via nettet og 'click-and-collect' understøttet danskernes forbrugsmuligheder. Det springer dertil i øjnene, at eksporten steg med hele 6,1 pct. i første kvartal, hvilket særligt skyldes en stærk fremgang i salget inden for industrien. Tjenesteeksporten faldt derimod med 1,1 pct. Det er således i høj grad de stærke eksportvirksomheder, der har holdt gang i den økonomiske aktivitet under vinterens nedlukning. Det gælder særligt medicinalindustrien.

Ser vi fremad, så er der udsigt til en mærkbar rekyl i den økonomiske aktivitet hen over anden og tredje kvartal. Store dele af dansk økonomi er nu genåbnet eller godt på vej til at blive det efter vinterens nedlukning. Det har allerede ført til stigende aktivitet, hvor særligt privatforbruget er sprunget kraftigt i vejret. Samtidig er ledigheden faldet, mens antallet af jobannoncer er steget til det højeste niveau på den denne side af finanskrisen.

Der er dog lommer af økonomien, der fortsat vil være præget af lavvækst i år. Det gælder særligt de dele af oplevelsesindustrien, der er afhængig af turismen fra USA, Kina og Japan mv.

Det er derfor også vigtigt at pointere, at der er tale om en fragmenteret økonomisk genopretning på tværs af dansk erhvervsliv. Byggeriet, industrien og dele af detailhandlen er kommet flyvende ud af coronakrisen, mens mange af oplevelseserhververne, der tæller hoteller, restauranter, kultur- og oplevelsesparker, fortsat er tynget af restriktionerne.

Kvartalsvis realvækst i dansk BNP, sæsonkorrigeret

Kilde: Danmarks Statistik

Ledighedsstigning i april - falsk alarm

Mandag offentliggjorde Danmarks Statistik tal, der viser, at bruttoledigheden steg med 1.300 personer i april. Det kan umiddelbart lyde enormt skuffende, at ledigheden ligefrem steg i april. Stigningen i ledigheden i april skyldes dog i høj grad teknik og skal ikke ses som et udtryk for, at arbejdsmarkedet er ramt af et nyt tilbagefald.

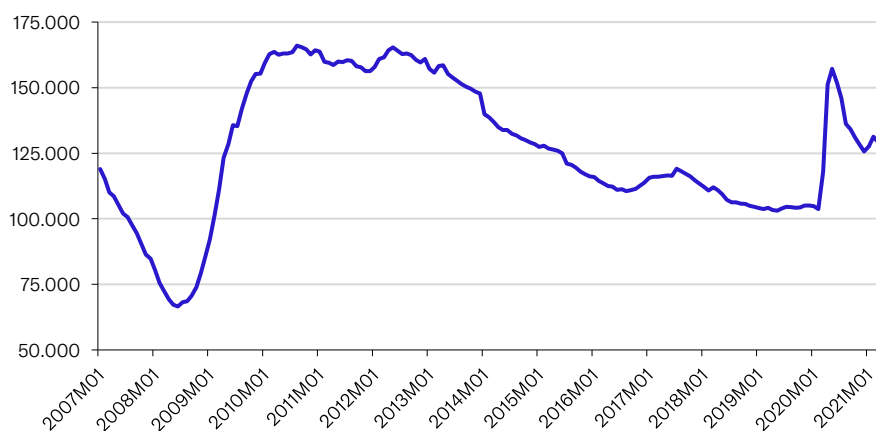
Den nye ferielov betyder, at flere end normalt medtager feriedagpenge. Det er særligt udtalt i april, hvilket bremser faldet i bruttoledigheden mærkbart. Dertil inkluderer opgørelsen af bruttoledige ikke personer, der er hjemsendt på lønkomensation. De ugentlige ledighedstal fra Beskæftigelsesministeriet, der inkluderer personer på lønkomensation, er til sammenligning faldet med 10.500 personer fra marts til april.

Stigningen i ledigheden i april er derfor en falsk alarm og ændrer ikke ved, at opsvinget i dansk økonomi har rigtig godt fat på arbejdsmarkedet. Antallet af nye jobopslag satte rekord i april, og flere virksomheder melder om mangel på arbejdskraft.

Ser vi fremad, så forventer vi en acceleration i ledighedsfaldet hen over sommeren. Hoteller, restauranter og kulturen mv. har skruet op for rekrutteringen, og samtidig er der godt gang i jobvæksten i byggeriet og industrien. Vi ser derfor også ind i en sommer, hvor en mere udbredt mangel på arbejdskraft kan blive et meget presserende tema.

Antal fuldtidsledige i Danmark, sæsonkorigeret

Antal fuldtidsledige

Kilde: Danmarks Statistik

Offentligt underskud markant mindre end frygtet

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik torsdag viser, at underskuddet på de offentlige finanser i 2020 er blevet nedrevideret med hele 13 mia. kr. Det betyder, at underskuddet nu er opgjort til 14 mia. kr., svarende til under 0,6 pct. af BNP.

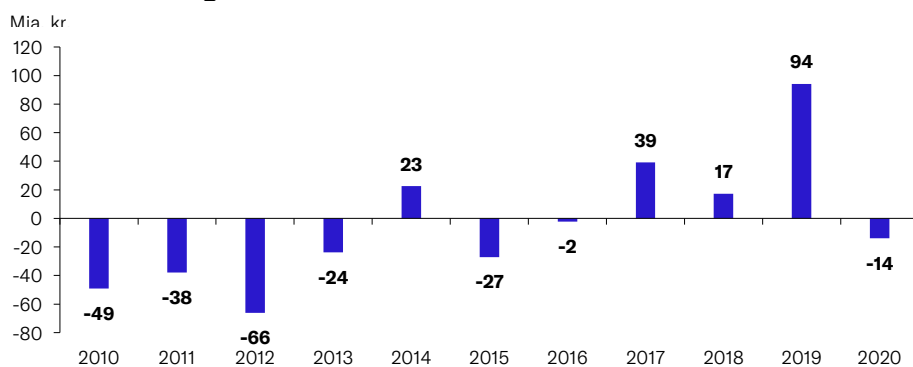
Det skyldes bl.a., at skatteindtægterne er blevet opjusteret med 8,2 mia. kr., hvoraf hele 6,5 mia. kr. alene vedrørte øgede moms indtægter, hvoraf 5,8 mia. kr. alene vedrører fjerde kvartal. Det er meget håndgribeligt tegn på, at de danske forbrugere har holdt gang i forbruget på trods af coronakrisen rasen i 2020. Dertil har beskatningen af de udbetalte feriepenge givet staten en ekstraordinær skatteindtægt på 20,4 mia. kr.

Det er mildt sagt imponerende, at underskuddet på de offentlige finanser ikke er steget mere under coronakrisen i 2020. Et underskud på 14 mia. kr. er i den absolutte småtingsafdeling sammenholdt med, hvad vi kunne frygte. I maj sidste år forventede Finansministeriet fx, at underskuddet ville ende på 160 mia. kr. Det viser med al tydelighed, at dansk økonomi generelt er kommet flot igennem coronakrisen. Det er en rigtig god nyhed, der viser, at de offentlige finanser ikke har lidt varig skade som følge af coronakrisen. Coronakrisen har på ingen måde efterladt en regning, der skal betales i form af stigende skatter eller et lavere offentligt forbrug.

Vi havde et meget stærkt udgangspunkt før krisen ramte

Det beskedne underskud på den offentlige saldo herhjemme skal også ses i sammenhæng med, at der var et solidt overskud før coronakrisen ramte. I 2019 var der et overskud på den offentlige saldo på hele 94 mia. kr. Det var det højeste overskud blandt EU-landene i 2019. Det er enormt stærkt og kan bl.a. tilskrives, at vi nu høster frugterne af de seneste mange års effektive reformer. Særligt efterløns- og pensionsreformerne har bidraget til at styrke de offentlige finanser herhjemme.

Danmarks offentlige saldo

Kilde: Danmarks Statistik

Danskerne har bestilt feriepenge for 35,7 mia. kr.

Mandag d. 31. maj 2021 var sidste dag for bestilling af de indefrosne feriepenge. Nye tal fra ATP viser, at der pr. den 1. juni var bestilt feriepenge for i alt 35,7 mia. kr., svarende til ca. 2.080.000 bestillinger. Heraf er ca. 21,1 mia. kr. allerede blevet udbetalt til lønmodtagerne.

De danske lønmodtagere havde i alt 56 mia. kr. til gode i indefrosne feriepenge inden der blev åbnet for udbetalingen d. 24. marts.

Det er en rigtig god nyhed, der viser at udbetalingen af de indefrosne feriepenge har indfriet alle forventninger. Det var Finansministeriets forventning, at udbetalingen af de resterende feriepenge vil udgøre, beløber sig til ca. 36 mia. kr., svarende til 22 mia. kr. efter skat.

En super nyhed for forårets forbrug

Det er en rigtig god nyhed, at danskerne har kastet sig over muligheden for at få de resterende to ugers feriepenge udbetalt. Pengene bliver udbetalt på et tidspunkt, hvor vi har påbegyndt den gradvise genåbning af samfundet, og hvor danskernes købelyst blomstrer.

Dermed er der også rigtig gode muligheder for, at feriepengene i høj grad bliver omsat i øget forbrug. Finansministeriet forventer, at udbetalingen af de resterende to ugers feriepenge alene vil løfte beskæftigelsen med ca. 5.000 personer i år. Det er et skøn, der bestemt er inden for rækkevidde, som tingene ser ud nu.

Vi er dog fortsat en smule bekymret for, at forbruget af feriepengene bliver ulige fordelt på tværs af dansk erhvervsliv. Erfaringerne fra sidste års udbetaling af de første tre ugers indefrosne feriepenge taler deres meget tydelige sprog. Her steg omsætningen i byggebrancherne, bolighuse og tøjforretninger tydeligt, mens udbetalingen nærmest ikke løftede forbruget hos landets hoteller og restauranter.

Så slemt kommer det ikke til at gå her i foråret og hen over sommeren, da landets restauranter mv. er genåbnet. Men der er tale om en genåbning, hvor restriktionerne fortsat vil tynde. Der er krav om coronapas, et fortsat stramt forsamlingsforbud og indskærpede åbningstider mv. Det er restriktioner, der helt naturligt hiver aktivitet ud af restaurationsbranchen og de øvrige oplevelseserhverv. Det er derfor også vigtigt, at restriktionerne ikke bibeholdes længere end højst nødvendigt, da restriktionerne direkte trækker aktivitet ud af de hårdest ramte brancher.

Danskerne har 1.051 mia. kr. stående i banken – 60 mia. mere end for et år siden

Offentliggjorte tal fra Nationalbanken tirsdag viser, at danske husholdninger havde 1.051 mia. kr. stående i banken ved udgangen af april. Det er en stigning på 60 mia. kr. siden april 2020. Den store opsparing i bankerne svarer til, at hver voksne dansker har 224.000 kr. stående i banken.

Den seneste måned er danskernes opsparing hos bankerne skudt i vejret, fordi der blev åbnet for udbetalingen af de sidste to ugers indefrosne feriepenge mod slutningen af marts, og en del af pengene er kommet ind på kontoen i løbet af april. Dertil blev der i løbet af april udbetalt overskydende skat. Det betyder, at danskernes opsparing hos bankerne er vokset til det højeste niveau nogensinde.

Det er ganske usædvanligt, at danskernes opsparing skyder i vejret, samtidig med at vi står i en dyb økonomisk krise. Under normale omstændigheder vil økonomisk tilbagegang lægge en dæmper på danskernes muligheder for at spare op, men det har vi ikke set i denne omgang. I stedet har vi set, at danskernes forbrug er faldet mere end deres indkomst. Forklaringen er blandt andet, at danskerne grundlæggende har haft svært ved at bruge penge. Restauranterne og dele af detailhandlen har været lukket, mens rejse-restriktionerne har holdt danskeren hjemme fra ferier i udlandet.

Det helt store spørgsmålstegn er, hvad vil der ske med den store opsparing, når vi kommer på den anden side af pandemien? Vil danskerne gå ud og bruge opsparingen på forbrug, eller vil pengene blive stående på bankbogen? Hvis danskerne går ud og bruger pengene, når vi kommer på den anden side af pandemien, vil det komme til at være en stor katalysator for dansk økonomi. Lige nu hælder vi mest til, at danskerne vil lade de fleste penge blive stående på bankbogen, og spise lidt af opsparingen over de kommende år.

Det er vigtigt at have for øje, at trods danskerne i gennemsnit har mange penge stående i banken, betyder det ikke, at den typiske dansker har så mange penge stående i banken. Tal fra Nationalbanken viser, at én procent af de danske privatkunder står for ca. 21 pct. af det samlede indlån i bankerne.

Aktieudbyttebetalingerne sætter ny rekord trods coronakrisen

Offentliggjorte tal fra Nationalbanken onsdag viser, at de børsnoterede virksomheder udbetalt knap 38 mia. kr. til deres aktionærer, når man ser bort fra bankerne. Det er en ny rekord, der må siges at sætte to streger under, at de store danske virksomheder generelt er kommet flot igennem coronakrisen. Udbyttebetalingerne i foråret sker primært på baggrund af sidste års resultat.

Udbyttebetalingerne må forventes at stige yderligere igennem året, da Novo Nordisk fx udbetaler udbytte flere gange om året og ikke kun hen over foråret.

Dertil har mange virksomheder også belønnet deres aktionærer ved at tilbagekøbe aktier og efterfølgende annullere dem. Således har virksomhederne i år samlet set tilbagekøbt aktier for godt 12,7 mia. kr. Det er nogenlunde på niveau med tilbagekøbene i de seneste års udbyttesæsoner.

Giver ikke saltvandsindsprøjtning til privatforbruget

De fortsat store udbyttebetalinger og aktietilbagekøb øger samlet set danskernes disponible indkomster, hvilket alt andet lige understøtter privatforbruget.

Der er dog et stort men. Aktieformuen er relativt skævt fordelt og ejes primært af familier med i forvejen høje indkomster. Dertil kommer, at en stor del af udbyttebetalingerne sker til pensionskasser, investeringsforeninger, udlændinge mv. Man skal derfor ikke sætte næsen op efter, at de fortsat pæne udbyttebetalinger automatisk bliver omsat i øget privatforbrug.

Når det er sagt, så viser det fortsat høje niveau for udbyttebetalingerne, at 2020 var et fornuftigt år for de børsnoterede selskaber herhjemme. De store børsnoterede virksomheder har været i stand til at øge indtjeningen ganske fornuftigt på et tidspunkt, hvor coronakrisen ellers har raset. Det er overordentlig flot og vidner om, at de store danske virksomheder har tacklet coronakrisen både hurtigt og effektivt.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.